

De kiezers

Van dezelfde auteur:

Privileges

Een goed excuus

JONATHAN DEE

DE KIEZERS

Vertaling Mariella Duindam &
Aleid van Eekelen-Benders

Nieuw Amsterdam

Voor Claire

De vertaalsters ontvingen voor deze vertaling een projectsubsidie van het Nederlands Letterenfonds

Nederlands
letterenfonds
dutch foundation
for literature

Oorspronkelijke titel *The Locals*. Random House, imprint of The Random House Publishing Group, a division of Random House, Inc., New York

© Jonathan Dee 2017

© Nederlandse vertaling Mariella Duindam & Aleid van Eekelen-Benders /
Nieuw Amsterdam 2018

Alle rechten voorbehouden

Omslagontwerp Belina Huey

Omslagbewerking Nico Richter

Foto omslag © Shutterstock

nur 302

isbn 978 90 468 2240 1

www.nieuwamsterdam.nl

‘Waar ik mee worstel is:
hoe graag wil ik de hele boel opblazen?’

The New York Times,
10 oktober 2015

Er werd beweerd dat alle afspraken van de baan waren, dat dit het einde van alles was, maar hoe kwamen ze daarbij? De metro reed weer, om maar iets te noemen, in ieder geval op sommige trajecten. Dus de mensen gingen weer op pad, spraken weer af met anderen. Sommige afspraken gingen dus gewoon door. Dus misschien die van mij ook. Ik zocht het kaartje van de advocaat op en probeerde zijn kantoor te bellen, maar die klotetelefoon had nog steeds geen bereik, na een hele dag! Ik had geen idee wat ik moest doen. Ik kon zelfs Yuri niet om raad vragen, vanwege die telefoons. Stel dat die afspraak toch doorging terwijl ik er niet was? Stel dat iedereen kwam opdagen behalve ik? Die advocaat had keer op keer gezegd dat ik absoluut moest komen. En strikt genomen had niemand me verteld dat het was afgezegd, volgens de letter van de wet of hoe je dat ook noemt. En dus trok ik mijn schoenen aan. Die afspraak was pas over een paar uur, maar ik had niks te doen en er was geen ruk op tv die dag, dat kan ik je wel vertellen.

Broadway was bevroren, als een screenshot. Geen mens op straat. Eerst vond ik het wel cool eigenlijk om daar helemaal in mijn eentje rond te lopen, net als in zo'n film over het einde van de wereld. Maar toen zag ik een lege bus met de deuren open midden op een kruising staan en dat was toch wel een beetje angstaanjagend, dus sloeg ik links af het park in. Daar zag ik in elk geval wel mensen, een paar lui die hun hond uitlieten en die daar maar een beetje stonden als een stelletje halfverdoofde idioten terwijl de honden elkaar over het gras achternazaten. Verderop hoorde ik stemmen, harde stemmen. Er is een speeltuin in dat deel van Riverside, met een groot hek eromheen, aan de voet van een steile heuvel. En daar stonden ze allemaal, het leek wel alsof heel West Side in dat afgesloten speeltuintje was

samengedromd. Het was er stampvol, de mensen stonden tegen het hek gedrukt, het leek wel een detentiecentrum voor kinderen of zoiets. Ouders waren er ook, die stonden aan de kant met elkaar te praten terwijl de kinderen gillend rondrenden, net als anders. Nou ja, niet helemaal net als anders: het was woensdagochtend elf uur maar ze zaten niet op school. Daarom hadden ze waarschijnlijk ook zo'n lol. Officieel mag ik volgens mij nog niet in speeltuinen komen, maar het was er zo afgeladen dat ik dacht, dat merkt geen hond, en dus wrong ik me naar binnen.

Ik had die dag ook vrij. Echt logisch vond ik dat niet, maar je hoorde mij niet klagen. Vanwege mijn afspraak met die advocaat had ik gearzeld tussen een onbetaalde vrije dag en ziek melden; ziek melden was duidelijk de slimste keus, maar het rare met mij is dat ik eigenlijk totaal niet kan liegen. Zelfs aan de telefoon, zegt Yuri, is mijn pokerface waardeloos. Ik ging bij een paar ouders staan die met hun armen over elkaar geslagen stonden te praten en die net zo keken als iedereen op tv: een beetje grauwig, zo zou ik het omschrijven. 'Iemand van mijn kantoor,' zei een van de vaders, 'had een verhouding met een makelaar bij Marsh & McClennan.'

Het was daar een ontegenelijke pokkenherrie. De kinderen gingen helemaal uit hun dak. Volgens mij vonden ze het prachtig dat al die volwassenen daar op een rijtje naar hen stonden te kijken.

'Ik stond in de keuken,' zei een moeder. Een lekker strak wijf met een paardenstaart die door het gat in haar honkbalpetje stak, ik zou zo met haar de koffer in duiken. Zwart haar. 'Josh was ziek thuis. Hij zat naar Sesamstraat te kijken en ik was in de keuken bezig, en toen onderbraken ze nota bene Sesamstraat voor een live nieuwsbericht! Dus hij begint te gillen.'

'Jezus,' zei ik, gewoon om haar aandacht te trekken.

'Idiot, toch?' Haar paardenstaart zwaaide in het zonlicht van me weg. 'Geen enkel mededogen, die lui. Ik ben trouwens Julie. Ken ik jou niet ergens van? Ben jij de vader van Teresa?'

Mijn mond ging open en bleef een beetje openstaan, en toen kwam er een rimpel in haar voorhoofd en dus draaide ik me om en wurmde me door de massa tot ik weer buiten de poort stond. Ik nam het pad terug naar West End en liep van daaraf via Broadway richting centrum. Het liep vermoedelijk tegen twaalfen en ik had honger, maar er was niets open. Waar sloeg dat op?

Het was natuurlijk fijn dat ik een vrije dag had maar toch zat het me niet helemaal lekker. Ik wist dat we allemaal werden doorbetaald totdat het lab weer openging. Ze gingen heus zo'n nationale tragedie of noodtoestand of wat het ook was niet als smoes gebruiken om te korten op ons salaris, ik bedoel, het blijft natuurlijk de Universiteit van Columbia dus het is een stelletje eikels, maar ze zijn daar ook weer niet helemaal gestoord. Ze moeten aan hun reputatie denken. Dus oké, een betaalde vakantiedag, mij best. 'Uit veiligheidsoverwegingen,' hadden ze gezegd, wat ik dan wel weer komisch vond. Dachten ze nu echt dat mensen de hele wereld over zouden vliegen om een of ander willekeurig onderzoekslab op te blazen? Waarom zouden die mensen zoiets doen? Om de zondige cosmetica-industrie een halt toe te roepen? Je hebt natuurlijk die lui van de dierenbescherming, maar dat is wel even wat anders. Die lopen gewoon met spandoeken en schreeuwen van die nichterige rijmpjes, best lollig eigenlijk. Als we echt dicht hadden moeten was dat jaren geleden al wel gebeurd, maar dat snappen die sukkel niet. Met hun foto's van konijntjes zonder ogen en dat soort flauwekul.

Maar nu was de hele stad gek geworden, ik kan niet anders zeggen. Iedereen dacht dat een of andere volslagen onbekende het op hem gemunt had, dat die daar jaren op had zitten broeden. Behoorlijk arrogant, als je het mij vraagt. Hoeveel mensen zijn er nou echt in ons geïnteresseerd? Haast niemand toch?

Ik was best kwaad dat ik niet naar mijn werk kon, want nu zag ik Yuri niet. Yuri werd een jaar na mij als labhulp aangenomen, maar zijn echte inkomen verdiende hij niet daar. Hij had altijd schone creditcardnummers voor me. Geen idee hoe hij eraan kwam. Al die klote-Russen kennen elkaar. Soms vroeg hij er geld voor, als hij zin had om de etter uit te hangen, maar soms kreeg ik er ook zomaar eentje gratis, omdat hij me een grappige gozer vond. Ik had er echt nog minstens eentje nodig, de laatste die hij me gegeven had was geweigerd toen ik hem probeerde te gebruiken. En nu iedereen toch zo vaderlandslievend bezig was leek me de kans groot dat ik hem in een gulle bui zou treffen en er eentje voor niks zou krijgen, maar zolang het lab gesloten was zou ik hem niet zien en die gast veranderde zo'n beetje om de week van telefoonnummer.

Het kantoor van die advocaat was helemaal op West 48th Street. Hij

heette Greg Towles. Die achternaam sprak ik uit als ‘tauwels’, maar ik wist niet zeker of dat klopte want elke keer als hij me belde zei hij gewoon: ‘Met Greg.’ Een paar maanden geleden had ik met hem geluncht in een café vlak bij het lab; toen had hij me uitgelegd wat een groepsvordering is en of ik ervoor voelde om daaraan mee te doen. Ik vroeg of ik dan mijn geld terugkreeg of dat ik het zou moeten delen met een hele hoop andere mensen. Hij zei dat ik zou terugkrijgen wat ik was kwijtgeraakt, en waarschijnlijk nog wel meer ook. Ik vroeg wat zijn tarief was, en hij zei nul, zijn loon kwam uit het bedrag dat ik er straks aan overhield, dus ik dacht, wat heb ik te verliezen, behalve dan een werkdag om naar de stad te kunnen gaan en, hoe zeg je dat, een getuigenis af te leggen, maar nu kreeg ik dankzij die Tragische Gebeurtenis die dag nog gewoon doorbetaald ook.

Plotseling hoorde ik uit mijn broekzak zo’n tinkeltje van de voicemail komen – ik was nu blijkbaar in een gebied waar je wel weer bereik had – dus bleef ik op de middenberm van Broadway staan om te kijken of het misschien Yuri was, of meneer Tauwels, maar nee, het was mijn moeder, hysterisch als altijd. Net zo paniekerig als de rest. Ze had beter moeten weten; ze woont goddomme al haar hele leven in Bayside, je zou toch denken dat ze inmiddels ook wel doorhad dat Manhattan nogal groot is. Ik zou het liefst een e-mail hebben gestuurd om te zeggen dat er met mij niks aan de hand was, maar ze kijkt nooit naar die klotemail, dat vindt ze te ingewikkeld, je zou haar net zo goed kunnen vragen haar auto een grote beurt te geven. Ze kon kennelijk zelf niet bedenken dat ik helemaal op 131~~st~~ Street woon, kilometers overal vandaan, dat er onmogelijk iets op mij had kunnen vallen en dat ik dus niet dood was. Hoewel, als de wind de goede kant op stond, zoals gisteravond, kon je die brandlucht helemaal op 131~~st~~ Street ruiken, zo erg zelfs dat ik had moeten opstaan om het raam dicht te doen. Ik was haast in de verleiding om mijn moeder dat verhaal te vertellen, zodat ze misschien een beroerte kreeg en verlamd raakte en de toetsen van die kuttetelefoon niet meer zou kunnen indrukken.

Toen ik omlaagkeek om het bericht te wissen, knalde ik keihard tegen een reus van een kerel aan, op de stoep voor La Caridad. Helemaal mijn fout, ik denderde gewoon recht tegen hem op. En dit waren voor mij nou de griezelige momenten, de angstaanjagende momenten, want niemand deed goddomme meer normaal, iedereen deed zo van: gaat het wel? De

hele tijd. Over de kleinste dingetjes. Gaat het wel? Normaal zou deze kerel – die een hemdje zonder mouwen droeg, een nektattoo had en eruitzag alsof hij er helemaal geen bezwaar tegen had om een ongemaneerde voorbijganger tot moes te slaan – me vast hebben uitgedaagd met een of andere agressieve opmerking, maar nu legde hij alleen heel vriendelijk zijn hand op mijn schouder en zei, alsof hij degene was die bij het oversteken op zijn telefoon had lopen kijken: ‘Sorry bro, gaat het?’ Dat beviel me niks, man. Het beviel me niks zoals de mensen zich gedroegen. Dit was New York. Daar was iedereen altijd op zoek naar een excuus om je uit te kunnen kaffen. Mensen hoopten er zelfs op. Maar nu leek het wel of ik in een sekte was beland. Ik vond het doodeng. Maar ik durfde niks anders te doen dan naar die vent te glimlachen, want hij had nogal indrukwekkende spierbundels, en je weet wat ze altijd zeggen: kijk uit met wat je wenst.

Het was prachtig weer, een van de tien mooiste dagen van het jaar zoals de weermannen altijd zeggen. Maar het leek wel een spookstad. In de etalages van de dichte winkels en vooral op de bovenverdiepingen met de appartementen stonden al van die dingen waar mensen vlaggen in zetten, of anders plakten ze foto’s van vlaggen tegen de binnenkant van de ruit, soms gewoon uit de krant geknipt, soms gewoon zwart-wit.

De lobby van het gebouw aan West 48th Street was gigantisch. Het plafond was wel vier verdiepingen hoog. Het was er totaal uitgestorven, op een paar beveiligers na, van wie er twee meteen op me afkwamen. Op een holletje zelfs, de jongste tenminste. De dikke deed alleen een poging. Eerlijk gezegd zag ik er ook niet uit alsof ik in dat gebouw iets te zoeken had. Vooral omdat ik net een dikke zes kilometer gelopen had. Ik wil maar zeggen, ik snapte hun reactie. Ze gingen allebei vlak voor me staan.

‘Wat is uw naam, meneer?’ vroeg de eerste. De jongste, de snelste, de irritantste.

Mijn naam? Wat was dat voor ongelofelijk nutteloze vraag? Dacht hij soms dat hij die zou herkennen?

‘Voor wie komt u?’ vroeg de oudste. Ze hadden allebei een bordeauxrood jasje aan, een soort colbertje. Het zag er nogal nuchter uit. Ik zei dat ik een afspraak met Greg Towles had. Hij is advocaat, legde ik uit.

‘Bij welke firma?’

Hoe moest ik dat in jesusnaam weten? Ik dacht gewoon dat dit een groot gebouw was en dat die Towles hier ergens een kantoor had. Waarschijnlijk stond de naam van het bedrijf wel op zijn kaartje, maar als ik nu in mijn zak ging voelen zou een van die angsthazerige dikkoppen me vast neerschieten. Die ouwe had het zweet op zijn voorhoofd staan. Iedereen was gespannen. De andere beveiligers keken onze kant op. Misschien was die ouwe wel de vader van de jonge en had hij hem deze baan bezorgd, dacht ik even, maar nee, op die homojasjes na zagen ze er zelfs niet eens uit alsof ze in hetzelfde land geboren waren.

‘Rice & Powers?’ vroeg de vader.

Dat kwam me bekend voor. Ik knikte.

‘Die zijn vandaag dicht,’ zei hij. ‘Ze zijn trouwens allemaal dicht. Er is in het hele gebouw geen enkel kantoor open.’

Waarom wou je dan zo nodig weten bij wie ik moest zijn, had ik bijna gezegd, maar ik vroeg alleen of ik even naar boven mocht bellen, voor alle zekerheid.

‘Nee,’ antwoordde hij. ‘Hoezo, heeft u soms een pakje voor hem of zoiets?’

Ik liet hem mijn lege handen zien. Dit begon me te irriteren.

‘Probeert u het morgen nog maar eens,’ zei hij, en hij wuifde met zijn moddervette handje naar de uitgang.

Dus toen kon ik dat hele klote-eind weer terug gaan lopen.

Deze keer ging ik door Central Park, gewoon voor de afwisseling. Aan de zuidkant erin, aan de noordkant eruit. Geen kip te bekennen. En dat op zo’n dag. De mensen waren doodsbenauwd, maar in feite deden ze daarmee alsof het allemaal om hen draaide, terwijl dat niet zo was. Of je was erbij toen het gebeurde, of je had het op tv gezien. Zo simpel lag het. Maar als er zoiets groots gebeurt eist iedereen een stukje van de pijn op. Niemand had enig idee wat hem hierna te wachten stond, en dat was ook niet zo gek – als er zoiets gestoords als dit gebeurt, iets wat je nooit had kunnen zien aankomen, dan slaat je fantasie op hol – maar toch overdreven ze het wel een beetje, het spijt me dat ik het zeggen moet. Kom op, stel je niet zo aan. Jullie waren er niet bij, jullie hebben het niet meegemaakt. En trouwens, je kon op je vingers natellen dat een gebouw van die hoogte op een dag sowieso wel om zou vallen, waardoor dan ook.

Maar het was dat andere, dat hele kumbaya-broederschapsgedoe, waar

ik pas goed zenuwachtig van werd. Zoals toen ik aan de noordkant het park uit liep, bij de voet van de heuvel achter de kathedraal, en daar een rij stond voor het enige restaurant waar licht brandde. Toen ik daar aankwam en de mensen hoorde praten bleek dat de eigenaar, die de boel net weer open had gedaan, iedereen gratis eten gaf. Hij stond daar op de stoep te huilen en de mensen waren hem godbetert aan het omhélzen! Klein mager donker ventje met een baard. Hij had wel iets van een Arabier, dus misschien leek hem dit de beste manier om te voorkomen dat hij werd vermoord. ‘Kom binnen, vriend,’ zei hij tegen me toen hij me door het raam zag turen naar de mensen aan de tafeltjes. ‘Ik werk al veertien jaar op deze plek. Dit zijn mijn naasten. Ik zou alles voor ze doen. U, u bent mijn broeder, u ziet eruit alsof u honger heeft, er is geen plaats meer om te zitten maar ik breng u hier wel wat, momentje.’ Het was waar dat ik rammelde. Maar dat hele tafereel joeg me zo de stuipen op het lijf dat ik, toen hij eenmaal door de keukendeur verdwenen was, weer begon te lopen en net zo lang doorliep totdat ik terug was in mijn appartement.

Ik had niet veel in huis. Maar ik verrekte het om er weer op uit te gaan. Ik had nu wel genoeg gelopen. In de vriezer vond ik nog een kant-en-klaargerecht met kip, en dat zette ik in de oven. Meestal koop ik een stuk of vijf van dat soort maaltijden tegelijk, zogenaamd voor noodgevallen, maar vervolgens heb ik ze binnen twee weken op. Nog steeds geen bericht of ik morgen weer moest werken. Ik belde het lab, wat op zich lukte, maar er nam niemand op. Op tv was alleen maar nieuws. Ik had geen honger meer maar ik had nog steeds een rusteloos gevoel. En dan is ‘rusteloos’ nog zacht uitgedrukt. Ik moest echt, echt even iets kwijt zien te raken.

Het probleem met porno is: als je er eenmaal door geobsedeerd bent, zoals ik waarschijnlijk, dan begint kwaliteit wel een punt te worden. Ik bedoel, als jochie kijk je ernaar en dan maakt het niet uit wat je ziet, het is allemaal min of meer hetzelfde en je ziet dingen die je nooit eerder hebt gezien, zelfs met een lingeriecatalogus kom je prima aan je trekken. Maar dan word je wat ouder en wereldwijzer. En beginnen je dingen op te vallen. In mijn geval hield dat in dat ik nogal gefocust raakte op de kwestie van hoe echt het allemaal lijkt: ik bedoel, het is natuurlijk allemaal niet echt, maar het is mogelijk om je ongelooft van je af te zetten, zal ik maar zeggen. Die lui kunnen in elk geval hun best doen. En dat is goed genoeg voor mij.

Tenminste, dat zal wel moeten. Want ik kan rustig stellen dat ik door die hang naar echtheid al eens eerder in de stront ben geraakt.

Ik zal niet zeggen dat ik verslaafd was of zoiets, maar je raakt er toch aan gewend om je dag op een bepaalde manier te eindigen, en dit was wat je noemt een kutdag geweest. Maar ja, zo gaat het met alles in het leven, als je goed spul wilt moet je dokken. En daarom had ik die creditcardnummers nodig. De laatste kaart die ik van Yuri had gekregen was geweigerd toen ik hem de vorige keer wilde gebruiken. Ik was zo stom het nu nog eens te proberen, maar nee hoor. Achter me waren er aan één stuk door huilende mensen op tv. Lekker dan. Tegen beter weten in ging ik naar een van die gratis sites waar ze spycamvideo's beloven, of hoe ze dat ook noemen. Licht er een vent te slapen en komt er zo'n mokkel binnen, en dat werkt best wel voor een half minuutje, maar dan zie ik ineens de schaduw van de steel-microfoon op de kont van die griet. Denken ze nou echt dat mij dat niet opvalt? Het liefst had ik mijn beeldscherm uit het raam gegooid, maar ik zette het uit, ging naar bed, en had een verre van rustige nacht.

De volgende ochtend was er een mail van het lab. Ze bleven de rest van de week dicht. Het lukte me om de mobiel van Towles te bellen, maar ik kreeg meteen de voicemail. En idem dito op zijn kantoornummer. Dus ging ik zitten en dacht na. Ik nam aan dat als je door onvoorziene omstandigheden een dag niet naar je werk kon, dat het dan logisch was om alles een dagje op te schuiven. Alles op dezelfde tijd, alleen dan vierentwintig uur later. Ik zag dus geen andere mogelijkheid dan te zorgen dat ik om twee uur weer op 48th Street was, voor het geval die bijeenkomst toch doorging.

Het was allemaal begonnen toen ik door een bus werd aangereden – een stadsbus godzijdank – op een avond, een jaar of zes geleden, niet lang nadat ik naar Manhattan was verhuisd. Ik stapte van de stoep af, het voetgangerslicht was groen, ik liep op het zebrapad en ineens komt de M104 de bocht op Broadway om slieren en knalt me zo tegen de vlakke. Ik was dronken, natuurlijk, zo dronken dat ik me er haast niets meer van herinner, maar voor de wet of hoe zeg je dat maakte dat niet uit, want die buschauffeur, een moddervet zwart wijf, was schuldig. Dus zo'n beetje op het moment dat ik wakker werd in het Metropolitan Hospital zat er een advocaat naast mijn bed. Niet Towles, dit was stukken eerder, en Towles zou die vent als een vuiltje van zijn mouw hebben geklopt. Hij had een camera bij zich

en was bezig foto's te maken terwijl ik lag te slapen. Als ik had kunnen opstaan had ik hem een klap verkocht. Maar toen stelde hij zich voor en liet de foto's zien, en godallemachtig wat zag ik eruit. Er zat haast geen huid meer op mijn gezicht, mijn armen en mijn handen. Ik had ook mijn bekken gebroken, maar dat was niet zo zichtbaar neem ik aan. Die achterlijke sijsjeslijmer wilde een paar foto's terwijl mijn wonden nog vers waren, voordat de genezing was begonnen. Hij zei dat zijn naam Bond was, wat ik hilarisch vond, en dat hij drieëndertig procent wilde van wat hij er voor mij uit zou slepen.

Ik vond het wel stom dat ik daar zelf niet op gekomen was, al was ik eerlijk gezegd zo'n beetje de hele dag bewusteloos geweest. Overreden door een stadsbus? Procederen! Zolang je niet doodgaat is het alsof je de lotto hebt gewonnen. De hele zaak was zo'n inkoppertje dat hij al beklonken was voordat de jury was gekozen. Driehonderdzestigduizend dollar, maar daar moest natuurlijk een derde af voor die goeie ouwe meneer Bond. Hij had het verdiend, begrijp me niet verkeerd: hij wist die hele kwestie van mijn dronkenschap erbuiten te houden en man, je had hem moeten horen, het was alsof zijn leven ervan afhing. Vlak voor we tekenden vroeg hij nog of ik wilde dat de chauffeur ontslagen werd als onderdeel van de schikking. Nee, zei ik, laat maar zitten, misschien maakt ze nog weleens een andere bofkont rijk door hem te overrijden. Ze is gewoon een soort van onopzettelijke Robin Hood, die tante.

Ik weet niet of jij weleens een heleboel geld hebt gehad, maar dat is echt een verrekke zware last. Ik bedoel, je kunt duizend ballen hebben en je een hele held voelen, maar als je tweehonderdveertig mille op de bank hebt staan zonder dat je er ook maar iets mee doet, dan voel je je echt een sukkel. Ik had toen al een baantje op het lab, maar dat was nog voordat Yuri erbij kwam. Die gasten met wie ik het moest stellen waren runderen, en ze begonnen me aan m'n kop te zeuren, weet je wel? Je moet investeren. Je moet het voor je laten werken, anders staat het daar maar en betaal je je scheel aan belasting totdat je niks meer overhebt, als je het niet laat groeien dan verdwijnt het, zo gaat dat nou eenmaal in Amerika.

Nou oké. Ik zat toch al vaak op internet – dát had ik wel met het geld gedaan, ik had eindelijk eens een fatsoenlijke computer gekocht met een ds1-aansluiting, en ook een nieuwe tv – dus ging ik naar Ask Jeeves en

vroeg om advies over beleggen. Ik weet dat het ontielig naïef klinkt, en dat was het ook, maar op dat moment had ik de keus tussen Jeeves en die randdebielen op mijn werk. Ik klikte een paar van de bovenste resultaten aan en voor ik het wist kreeg ik allerlei mails, aan mij persoonlijk gericht, van iemand die duidelijk wist dat ik wat te besteden had. Hij heette Garrett Spalding, en hij wilde dat ik zou inleggen in een particulier fonds – zo noemde hij het aldoor: een fonds – waarmee ik elk jaar gegarandeerd negen procent rendement zou krijgen. Waarschijnlijk meer; hij stuurde allemaal jaaroverzichten die ik niet kon lezen, maar het kwam erop neer dat hij een soort van beleggingsgenie was en dat hij alleen een startkapitaal wilde van een handjevol selecte cliënten zodat hij serieus zou worden genomen als hij bij de grote banken aanklopte voor een transactie. Hij garandeerde minimaal negen procent, in goede en slechte tijden, bull- en bearmarkt.

Jij bent natuurlijk slimmer dan ik en je ziet vermoedelijk al waar dit heen gaat. Ik had dat totaal niet door. Ik hield zelf tienduizend en gaf hem de rest, en dat was het dan zo'n beetje, die gladjaker liet nooit meer van zich horen. Een rasechte beroepsoplichter. En een goeie ook. Niet dat ik het hem erg moeilijk had gemaakt. Ik heb hem zelfs geen enkele keer ontmoet, zo'n onbenul was ik. Ik had wel één afspraak, op een echt kantoor, met een van zijn loopjongens, want natuurlijk was zo'n financieel genie als hij veel te belangrijk om elke nieuwe cliënt persoonlijk de hand te schudden. Ik slikte het allemaal voor zoete koek. Nu vraag ik me af of hij zelf niet gewoon die loopjongen was, die zich natuurlijk inwendig bescheurde. Ik wil maar zeggen, hij was een vakman. Die nepjaaroverzichten hadden vast een vermogen gekost.

Ik zal niet zeggen dat ik opgelucht was – ik was geweldig pissig dat ik zo voor joker was gezet, en nog maanden daarna probeerde ik gevechten uit te lokken als ik uitging, zodat ik misschien terwijl ik op mijn falie kreeg zelf ook iemand een dreun op zijn smoel kon geven en dan net kon doen alsof dat het smoel van Garrett Spalding was – maar ik geef toe dat het op een rare manier minder stressig voelde om gewoon weer van maand tot maand te leven, want daar was ik best goed in, dat kende ik. Er ging vier jaar voorbij. En toen ineens kreeg ik een telefoontje van Towles, de advocaat. Jonge vent, niet zo heel veel ouder dan ik. Geen idee hoe al die lui me we-

ten te vinden, maar wat kon het mij verrotten, die vorige had me geen kwaad gedaan, of wel soms?

‘Uw contactgegevens zaten bij zijn papieren. U bent niet de enige bij wie hij dit heeft geflikt,’ zei Towles. ‘Hij heeft de afgelopen jaren een heleboel mensen van een heleboel geld beroofd. Het gaat hier om miljoenen.’

‘Daagt u hem voor de rechter?’ vroeg ik. ‘Dus u heeft hem gevonden? U weet waar hij zit?’

‘Dat niet precies. We denken dat hij het land uit is gevlucht. Maar we komen er langzamerhand wel achter waar hij zijn middelen heeft gestald. En juridisch gezien is dat alles wat we nodig hebben.’

‘En dat zogenaamde fonds. Bestond dat eigenlijk wel?’

‘Wat zal ik zeggen,’ zei Towles. ‘Ja en nee.’

Ach, wat kon het mij ook schelen. Het enige wat ik begreep was dat het mij geen cent zou kosten. En wie weet krijg ik ooit mijn geld nog terug.

Towles zei dat hij niet wist hoeveel mensen zich nog zouden aansluiten, want hij was nog bezig te achterhalen hoeveel slachtoffers deze Spalding in de afgelopen jaren had gemaakt. Hoe meer hoe beter, zei hij, al leek het mij dat ik minder terug zou krijgen naarmate we met meer waren. Maar bij een proces als dit had je ‘met name genoemde eisers’ nodig, zoals hij het uitdrukte. Tot nu toe had hij vijf van ons gevonden en nu wilde hij alvast beginnen, er konden later altijd nog namen worden toegevoegd, maar hij vond het heel belangrijk om er als eerste bij te zijn en daarom wilde hij starten met ons vijven, vijf doodgewone, particuliere investeerders, vijf eikels die achterlijk genoeg waren om hun complete spaargeld aan een bedrieger over te maken. Hij organiseerde een bespreking bij hem op kantoor, waar we allemaal bij elkaar zouden komen om een strategie te bepalen en getuigenis af te leggen. En die bespreking had dus die woensdagmiddag gehouden moeten worden, alleen was ik de enige die geïnteresseerd of stom genoeg was om ondanks alles te komen opdagen.

En nu was het donderdag en was ik weer aan het lopen, want lopen helpt om rustiger te worden. Het werkt altijd. Eerst moest ik even bij het postkantoor langs. Omdat ik voorwaardelijk vrij ben moet ik mijn reclasingsambtenaar elke maand mijn salarisstrookje sturen, en dat moet aangetekend. Mij best, ik ben het gewend en het zit er trouwens toch bijna op. Alleen wel zwaar klote dat het postkantoor van Morningside Heights het

beroerdste postkantoor ter wereld is. Niet dat ik alle postkantoren ter wereld of zelfs maar van New York ken. Maar je kunt je echt met geen mogelijkheid een irriterender plek voorstellen. Zulke stomme, luie, trage, vette, supersadistische lui als daar heb je nog nooit van je leven gezien. Ze moeten vast de hele stad afzoeken om dat soort knoeiers te vinden. Ik heb de pest aan ze. Iedereen heeft de pest aan ze. Maar nog niet half zo erg als zij aan ons.

Toen ik binnenkwam was het bomvol, net als anders, maar zo stil als in een kerk. De mensen stonden daar maar in de rij. En er waren acht van de tien loketten open. Dat was echt letterlijk nog nooit vertoond. De dag voor kerst zijn er hooguit vijf bemand. En dan die onderonsjes. Normaal praten onbekenden in de rij bij het postkantoor alleen tegen elkaar vlak voordat er een schreeuwpartij losbarst, met soms ook nog wat geduw en getrek erbij of, één op de duizend keer, een regelrechte vechtpartij, als je geluk hebt tussen twee vrouwen. Dat heb ik weleens meegemaakt. Maar nu stonden de mensen zo'n beetje tegen elkaar te fluisteren; mensen die elkaar dus helemaal niet kenden, en ondertussen ging dat belletje steeds keurig regelmatig – 62, 63, 64 – en opeens begint er zo'n fluisteraar een paar plekken voor me te huilen, en de vrouw tegen wie ze het had legt haar postkoker neer en omhelst haar.

‘Wat heeft díé nou?’ vraag ik, hardop blijkbaar. De ouwe kerel die voor me staat draait zich om en kijkt me een beetje raar aan. Dan ziet hij dat ik alleen een gewone envelop bij me heb.

‘Zo te zien bent u gauw klaar,’ zegt hij. ‘Nergens voor nodig om de hele dag in de rij te staan. Gaat u maar even voor, hoor.’

Wat was er in godsnaam met iedereen aan de hand? Ik bedoel, ik wist het heus wel. Ik ben niet compleet gestoord. Ik zeg niet dat ik niet wist wat de oorzaak en wat het effect was. Ik zeg alleen dat het op mij allemaal nogal onecht overkwam, als een toneelstuk. De oorzaak was echt maar het effect was nep. Of misschien andersom. Ik weet niet hoe ik het logisch moet zeggen.

De lobby van het gebouw aan West 48th Street zag er wat normaler uit dan gisteren, minder spookachtig, meer activiteit. Ik zag dezelfde twee beveiligingsfiguren, maar niet voordat zij mij zagen: ze hadden me gelijk in de smiezen, al kwamen ze niet van hun plek. De jongste zei iets in zijn portofoon. Ik liep naar de receptie en zei tegen het meisje dat ik een afspraak

had met meneer Towles van Rice & Powers. Daarna hield ik zo'n beetje mijn adem in terwijl zij naar boven belde, want ik wist niet zeker of het nog wel klopte wat ik had gezegd. Ik voelde er niks voor om eruit gegooid te worden, zeker niet nu iedereen zo gestrest was. Het telefoongesprek duurde nogal lang, veel langer dan nodig was om 'Stuur maar naar boven' te zeggen. Ik durfde niet te kijken of de beveiligers al mijn kant op kwamen. Toen, zomaar opeens, halleluja, gaf dat grietje van de receptie me een bezoekerspas en wees naar een van de liften.

Maar het was er stil, niet zoals anders, dat voelde je, en ik zoefde helemaal in m'n eentje naar de zesentwintigste verdieping. Die lui van Rice & Powers zaten hier in een paleis. Massa's leren stoelen. Massa's knipperende telefoons, maar je hoorde niks. Er zat één andere vent te wachten bij de receptie, een gast die er nogal robuust uitzag, met een stropdas maar verder gekleed alsof hij kwam om iets te repareren. Hij knikte naar me. Ik liep naar het meisje en zei dat ik voor meneer Towles kwam, ik had een afspraak. Hoe laat, wilde ze weten en ik vroeg: hoe laat is het nu? Ze was trouwens verdomd sexy, net een model, zo sexy dat ik er misschien een pietsie kregelig van raakte, vooral toen ze op zo'n toontje dat sexy vrouwen vaak tegen onzichtbare mannen opzetten vroeg of ik even plaats wilde nemen alstublieft. Ze wees naar de stoelen, alsof ik dat zelf niet had bedacht, alsof zo'n wezen als ik misschien op de vloer zou gaan zitten als niemand hem uitlegde wat de bedoeling was. Ik nam een van de leren stoelen tegenover het grote raam, met uitzicht op het centrum. En dat was de eerste keer, behalve dan op tv, dat ik de rook zag. Zo hoog zaten we. Het was waanzinnig. En als je daarvandaan omhoogkeek, dan keek je zo ongeveer recht in de blauwe lucht, wat ook knap griezelig was, alsof er elk moment iets uit die leegte tevoorschijn kon schieten.

'Neem me niet kwalijk,' hoorde ik iemand zeggen. Het was die andere gast, die net naar me geknikt had. Ik trok mijn wenkbrauwen op. 'U komt ook voor meneer Towles? Sorry, ik kon er niks aan doen dat ik dat opving. Het is hier nogal stil.'

Zo te zien was hij maar een paar jaar ouder dan ik, al zag hij eruit als een vader, als iemands vader. Superfit en gebruikt, maar niet zo'n type dat aldoor in de sportschool zit. Meer iemand die veel buiten is. En ineens viel het kwartje en snapte ik wat hij hier deed.

‘Ik heb een bespreking,’ zei ik.

Hij stond op, zette – nog steeds zo’n beetje in elkaar gedoken, alsof hij niet helemaal overeind wilde komen – twee stappen naar voren om me een hand te geven en schuifde toen weer achteruit naar zijn stoel. ‘Mark Firth,’ zei hij, en hij liet even een soort van stilte vallen, alsof ik nou mijn naam zou moeten zeggen, maar dat deed ik niet. ‘Ik heb ook een bespreking. Hoewel, ik weet niet zeker of dat nog steeds zo is. Ik had er een staan voor eergisteren, maar toen, nou ja.’

‘Waar kom je vandaan?’ vroeg ik. ‘Ik kijk ervan op dat ze nog mensen de stad in laten.’ Als je een poosje in New York woont merk je het meteen als mensen niet van hier zijn.

‘Uit Massachusetts. Ik ben maandagavond aangekomen, onvoorstelbaar hè?’ zei hij. ‘Ik ben naar Wassaic gereden en heb daar de trein genomen. Meneer Towles had via het kantoor een hotel voor me geregeld. Het zou maar voor één nacht zijn, maar nu weet ik het niet.’

‘Cool,’ zei ik.

Hij keek me aan alsof hij dacht dat ik hem belachelijk wilde maken. Maar dat was niet zo. ‘Je kúnt wel op één dag op en neer,’ zei hij, ‘maar dan zit je acht uur in de auto. Als het had gemoeten had ik het wel gedaan. Maar Greg deed er erg royaal over.’

‘Ik had ook moeten zeggen dat ik niet van hier was,’ zei ik, gewoon om vriendelijk te doen. ‘Gratis hotelkamer. Dat is het betere werk.’

‘Dus jij woont in New York?’ vroeg Mark Firth vreemd voorzichtig, alsof het heel wat voorstelde. ‘Jij woont hier in Manhattan?’

Ik knikte.

‘En eh, is iedereen... kende je iemand? Ken je iemand die, zeg maar, wordt vermist? Is iedereen uit je omgeving ongedeerd?’

Iedereen uit mijn omgeving? Ik begreep het nota bene heel even verkeerd, want ik zei: ‘Nee, man, ik was er helemaal niet in de buurt. Ik woon er kilometers vandaan.’

Hij knikte met gebogen hoofd en deed nog steeds heel somber.

‘Het is allemaal zo ongelofelijk,’ zei hij.

Zal best. Hij leek behoorlijk van de kaart. Ik zat al te wachten tot hij over zichzelf begon, waar hij was toen het gebeurde, maar dat deed hij niet.

‘Dus je kent niemand,’ zei hij. ‘Niemand die daar werkte.’